

POSTANOWIENIE

26 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 26 marca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa K.C.

przeciwko P.C.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej K.C.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 20 grudnia 2023 r., I ACa 1135/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. zasądza od K.C. na rzecz P.C. kwotę 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) złotych z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego orzeczenia zobowiązanemu, do dnia zapłaty, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

(M.M.)

UZASADNIENIE

Powód K.C. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie uwzględniającego apelację pozwanej P.C. od wyroku Sądu pierwszej instancji wydanego w sprawie o zapłatę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych, które zostały ujęte w dwóch pytaniach. Pierwsze, określone także mianem potrzeby wykładni art. 381 k.p.c. (lecz bez nawiązania do przyczyny kasacyjnej art. 6 k.c. i sprowadzało się do pytania, czy przedstawienie przez dłużnika „jakiegokolwiek dowodu mającego rzekomo prowadzić do wniosku co do spełnienia świadczenia [...] powoduje przerzucenie ciężaru dowodu przeciwnego na wierzyciela” (s. 2 skargi).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem orzecznictwa przywołanie przyczyny kasacyjnej unormowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga poprawnego zidentyfikowania problemu, w tym odniesienia go do konkretnych przepisów. Konieczne jest także przedstawienie argumentów prowadzących do rozbieżnych ocen danego zagadnienia (zob. postanowienie SN z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01). Istotność problemu prawnego wyraża się w tym, że ma on znaczenie precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji (zob. postanowienie SN z 23 marca 2012 r., I CSK 496/11). Obowiązkiem wnoszącego skargę jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (zob. postanowienie SN z 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14).

Tylko we wskazanych wyżej okolicznościach może być realizowana publicznoprawna funkcja skargi kasacyjnej. Jednocześnie przedstawiony Sądowi Najwyższemu problem musi mieć konkretny związek z rozstrzygnięciem danej sprawy, to jest z zarzutami skargi oraz podstawą prawną i faktyczną zaskarżonego

wyroku (zob. postanowienie SN z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13). Przyjęcie skargi do rozpoznania ma bowiem na celu zarówno realizację interesu publicznego, jak i ochronę praw prywatnych. Zagadnienie prawne powinno mieć więc taki wymiar problemowy, aby udzielona przez Sąd odpowiedź miała znaczenie dla rozstrzygnięcia o zasadności skargi kasacyjnej wniesionej w sprawie, w której pytania zostały zadane, a jednocześnie – dzięki uniwersalnemu ujęciu – odpowiedź ta uzyskiwała walor aplikacyjny w rozstrzyganiu innych spraw.

Przedstawione przez powoda pytania nie spełniają opisanych wyżej wymagań, wobec czego ich ujęcie w skardze kasacyjnej nie uzasadniało przyjęcia tej skargi do rozpoznania.

Pierwsze z zagadnień nie występuje w sprawie. Na s. 4-5 uzasadnienia zaskarżonego wyroku wyjaśniono – obszernie i przekonująco – że sporny dowód (pokwitowanie zapłaty) nie był spóźniony. W konsekwencji nie ma związku ze sprawą pytanie dotyczące tego, czy w świetle art. 381 k.p.c. sąd drugiej instancji może dopuścić spóźniony dowód.

Także drugie ze sformułowanych przez skarżącego pytań nie ma związku ze sprawą. Sąd Apelacyjny pozytywnie ustalił, że „wszystkie pożyczki zostały spłacone” (s. 7 uzasadnienia). Nie powstawało więc zagadnienie rozkładu ciężaru dowodu, gdyż było oczywiste, że w zakresie faktu spłaty pożyczki dowód główny ciążył na pozwanej. Rzecz jedynie w tym, że zdaniem Sądu Apelacyjnego pozwana zdołała ten fakt wykazać, a ta ocena – kwestionowana w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (s. 5 skargi kasacyjnej) – nie może podlegać kontroli w postępowaniu kasacyjnym z uwagi ograniczenia wynikające z art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c.

Jedynie na marginesie należy dodać, że konstrukcyjnie niepoprawne jest operowanie przez powoda pojęciem „przerzucenia ciężaru dowodu”. Ciężar ten zawsze wynika z art. 6 k.c. i stosownych norm prawa materialnego. Wykazanie określonych faktów w znaczeniu procesowym nie może mieć wpływu na rozkład ciężaru dowodu w rozumieniu materialnoprawnym.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone

w art. 398⁹ § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania. O kosztach orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, ich wysokość ustalając na podstawie § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

Beata Janiszewska

[J.T.]

[a.ł.]